

„יאהוד, עליהום!“

רס"ן עמייעל אקסלרוד ז"ל

משם. היה נורא. יורים. אתה נמצא כמו חוני המעגל בתוך קלחת של אש. זה לא שוירים בסביבה שלך — לא! הם יורים ממש עליך! ממרחק כמה עשרות מטרים! אתה מרגיש את הכדורים קופצים בין הרגליים שלך, ואתה אפילו לא מנסה לשכב ולהסתתר. הייתי שקוע לגמרי בטיפול בפצועים.

„פתאום הגיח מתוך החושך אחד הצנחנים האבודים ועזר לי לחלץ את רויטר מתוך השטח מוכה האש. הבחור הענק הזה שקל איזה מאה קילו, ובקושי יכולנו לגרור אותו. אני אומר לו: „רויטר, אולי תנסה להזיז את הרגליים“, והוא לא עונה. אני מסתכל: הוא חטף כדור בראש בעת הגרירה ונהרג במקום. זאת אומרת, שנמצא אדם מימינו ואדם משה מאלו והכדור פגע דווקא בו.

„אני חוזר לפצוע הראשון שהיה חרוך ומתחיל לחלצו. מתבונן הרבה זמן ואני יודע, שאם לא נברח מפה תיכף ומיד — אף אחד לא יצא חי מפה. פתאום אני מתחיל לשמוע במרחק כמה עשרות מטרים מאתנו, שאגות מקפואות דם: „עליהום! עליהום!“ אתה רואה שהם קמים מהסוללה ומתחילים להתקרב אליך. אתה שומע ממש את הפקודות. אנחנו רואים אותם והם רואים אותנו באור הזחלם הבווער. השחר מתחיל להפציע.

„איך שהתחלנו לצאת מאזור הזחלם חטפנו אש אינמה. פתאום התחילו לירות בנו בתותחיים ומרגמות. הארטילריה היתה כנראה חיי פוי לכוחות הדולקים אחרינו. אני מפנה מבט לאחור ורואה את הזחלם מתפוצץ ועולה ב" אוויר ונופל מרוסק. לא היה שום מחסה. שום מיסתור. כשאתה שומע את הכדורים פוגעים בדופן הזחלם טך, טך, טך — אתה חושב רק דבר אחד: „מתי הוא יפגע בי?“ הם רצים אחרינו ואנו נגררים עם הפצועים. ה" מרוחק הולך ומתקצר. אתה מנסה כמה שיותר לרוץ קדימה, ואתה לא יכול, כי אתה טובע בחולות. אנחנו בטוחים שהנה הם גומרים איתנו. לפתע נשמע רעש שרשראות, וכל האש נפסקת בבת-אחת.“

רק מאוחר יותר למדו הדס ואנשיו, כי הכלים שהצילו את חייהם היו הזחלמים של עמייעל אקסלרוד ודודו אהרן. שנמלטו מן המארב. משנוכחו הללו, כי חבריהם נלכדו במארב הפכו פניהם וחשו חזרה על הציר. נהם המנועים החריד את הפלוגות המצריות הרודפות. מיד נפסק המירדף והמצרים שבו אל השוחות הבטוחות שעל הסוללה. כשקרבו הזחלמים אל המארב — נתקלו בברד טילים ופגזים. טיל פגע בזחלם של עמייעל והעלה

את הטנקים שחסמו את הציר. בעודו מושך שמאלה — נגלה הכלי באורה המרצד של הבעירה הטריה.

לפתע ראה ד"ר הדס חזיון מהפנט. מכיוון הסוללה המקבילה הבהיקה אלומת אור מהבהבת, מעין כוכב שביט. היא קרבה במהירות עצומה ופגעה בחבטה נוראה בדופן הזחלם. מיד אחזו להבות בכל כנפות הכלי המלבני. אש מרעידה, מעשרות קנים, שיטעה את הדממה. מארב!

שלושת הזחלמים הראשונים, ובהם נתן, עמייעל, קפוסטה ודודו אהרן — פרצו קדימה בנהמת מנועים כשהם יוצאים ממעגל האש. אולם שלושת הזחלמים במאסף, נותרו לכודים. עמוסים לעיפה בלוחמים ובציוד ת"י מרגו הכלים בכבדות בשטח החולי ונעצרו מחרחרים למרגלות הסוללה. קרב הפריצה — הפך לקרב חילוץ.

בין הלוחמים הלכודים היו יחיאל, אחיו של נתן מפקד הכוח, וחנוך אהרן מגבעתיים, אחיו הבוגר של דודו. כמו בשיר של „הג-ששים“ חזרו הללו וחבריהם מארבע קצוות תבל כשפרצה המלחמה. יחיאל קטע טיול ב" אירופה והצטרף אל אחיו. דודו וחנוך אהרון הגיעו אל ציר „טרטור“ מפילדלפיה ומניו-יורק, שם התגוררו זמנית. סגן יוני קפלן, מפקד הזחלם של ד"ר הדס, הגיע אל המל"חמה מרומא.

משהתאושש מן המהלומה הראשונית נוכח הדס בפליאה, כי לא נשרט אפילו. מפנית הזחלם נשמעו זעקות אימים. „ראיתי אדם אפוף בלהבות, בצורה אינסטינקטיבית תפסתי את האיש הבווער, זרקתי אותו מהזחלם החוצה, קפצתי אחריו וגלגלתי אותו בחול עד שכבתה האש. אני מסתכל מסביבי ולא רואה אף אחד. לרוע המזל קפצתי לכיוון הסוללה ועתה היינו חשופים לאש הנוראה של המארב על הסוללה, ראיתי את הבהק כלי הנשק האווטומטיים, שמעתי את הנהמות הכבדות של מקלעי הגוריאנובים — הו, הו, הו... כ"י עתי ברך לטפל בפצוע לפני הזחלם הבווער, ושמעתי את הכדורים דופקים בפלדה שלידי. כדורים קפצו לידי והתזו חול.“

„ראיתי שזה לא עסק, וגררתי את הפצוע אל מאחורי הזחלם. תוך גרירה, חטף הפצוע שני כדורים ברגליים. מאחורי הזחלם גיליתי את שני החובשים שלי. אחד מהם ניסה להשיב אש. שאר הלוחמים נעלמו, כאילו פצתה האדמה פיה ובלעה אותם. אמרתי לע"צמי, בטח נשארו פצועים בזחלם. טיפסתי על הזחלם המתפוצץ והבווער דרך תא הנהג. היה

אותו באש. הצנחנים זינקו מן הכלי הנוער
וחיפשו מיסתור מן האש הצפופה. בלב כבד
נוכחו עמי-יעל, דודו והאחרים, כי הדרך חזרה
חסומה, לפחות לפי שעה. בעקיפין ובלא
יודעין, הצילו החוזרים את אנשי הזחלם של
הדס, אלא שלא עלה בידיהם להושיע את
אנשי שני הזחלמים, בפיקודם של גדעון
הלוי ואבישי, שנותרו בשטח המרוסס באש.
גדעון הלוי דיווח בקשר על תקלה טכנית
בוזחלם. תוך תמרונים מגושמים האיט הכלי
את תנועתו, ונתקע בדיונות שמתחת לסוללה
הגמוכה, שעליה התמקם מארב הנ"ט. מששקע
בחולות, הפך הזחלם למטרה עומדת.

משנוכח אבישי כי הזחלם של גדעון הלוי
מתחפר בחולות ללא כושר עבירות — נפנה
לעברו כדי לחלץ את אנשיו. לפתע נשמעו
צעקות: "טנק! טנק!". ממרחק של 20
מטרים הגיח טנק מצרי אל עבר הזחלם.
במאבק שבין שני כלי המשחית — לא היה
ספק ידו של מי תהיה על העליונה. אבישי
ניסה לשבור כיוון ולפנות דרומה כדי להי-
חלץ. אך בעודו פונה, שילח בו הטנק פגז
שפער נקב עצום בדלתו האחורית ופגע בא-
נשיו ארבעת הניצולים קפצו מן הזחלם שה-
חל לבעור, דילגו על פני הסוללה כשהם מס-
תננים בין עמדות מצריות מאוישות. בהבי-
טם לאחור ראו את הזחלמים עולים באש
ואת המצרים מסתערים לעברם מטוח קצר
בקריאות "יאהוד!" "עליהם!". הם ירדו אל
התעלה הגדולה ורצו לכיוון דרום-מזרח. מע-
ליהם, על הסוללה, שמעו מדי פעם קולות
דוברי ערבית. רק משנתרחקו מרחק רב מן
האזור — חדלו מן הריצה המטורפת.

בשטח נותרו גדעון הלוי ואנשיו הפגועים.
לעולם לא נדע את סיפור שעותיו האחרונות
של הזחלם הבודד, שהמשיך לנהל את מלח-
מתו הפרטית על ציר "טרטור". בשידורו ה-
אחרון במכשיר הקשר דיווח גדעון הלוי על
נפגעים ואז נשתתק המכשיר.

כל אותו זמן קיוו נתן, דודו, עמי-יעל וחב-
ריהם — לחלץ את הלכודים וביניהם יחיאל,
אחיו של נתן, וחנוך, אחיו של דודו, מאנשי
הזחלם של גדעון הלוי. נתן לא ידע, כי
באותה שעה היה יחיאל מוטל הרוג בזחלם
העשן של אבישי. אולם משנמוגו ערפילי
הבוקר נוכח כוח החילוץ כי הוא עצמו נתפש
במלכודת — בשטח חשוף לגמרי, שנשלט על
ידי מיתחם מצרי מבוצר. משנתגלו הזחלמים
של דודו ועמי-יעל באור הבוקר החיזור, נת-
כסה האזור בברד טילים ופגזים. טנקים הגיחו
ממחפורותיהם וצלפו ללא רחם אל הכלים
הרכים. הסיירים העייפים נלחמו עתה על
נפשם, כשהם מנסים למשוך מזרחה. מקל-
עים כבדים, טנקים וטילים זינבו בהם. המצב
היה חמור, כמעט נואש. בקול כואב ומרוסק
פלט נתן את העובדות המרות אל מכשיר
הקשר, כשהוא משוע לסיוע. סליל ההקלטה
האותנטי של אותו שדר מעביר צמרמורת

גם כיום:

"אני מותקף! אני מותקף מצפון! מותקף
מצפון ע"י טנקים! עבור...
"אני רק עם זחלמים וחי"ר...
"תכניסו מהר טנקים ותעלו מטוסים! מת-
קפים אותי בטנקים!
"אני עם שני זחלמים ורק חי"ר, עבור!
"לא יכול לנתק מגע, עבור! הרבה נפג-
עים. עבור!..."

"תעלה אויר, תעלה אויר...
אמנון (המח"ט): האם אתה יכול להיכנס
שם לאיזושהי תעלה ולהתחבא עם כל החי-
בורה? עבור...
נתן: שלילי, הם ידרסו אותי עם הטנקים,
עבור..."

אמנון: דיברתי עם אריק וביקשתי ממנו
לטפל בזה בדחיפות.
נתן: הם מחסלים לי את כל היחידה, הם
ממש עלי. מדוע אינכם מכניסים טנקים יותר
מהר? עבור..."

מחוגי השעון הורו על 7.30. שוב ושוב
זינקו האנשים מן הזחלמים והתחפרו בצפ-
רניים בשטח המרוסס עופרת. אחר-כך היו
שולחים מכת אש בכל כלי הנשק שברשותם,
ותוך חיפוי הדדי עולים על הכלים ומדלגים
מזרחה. תוך כך התפצל הכוח לחוליות מישנה,
כל אחת מהן ניהלה קרב פרטי. תחילה נשמר
הקשר באמצעות צעקות, אולם תוך הדילוגים
הלך וגדל המרחק בין הלוחמים. הללו נתפזרו
על פני שטח גרוב, וחלקם נעלם מן העין.
הכוח ספג נפגעים ראשונים.

בודדים בין הדיונות היו ארבעה מן הצ-
נחנים מנסים לגשש דרכם בשטח הבלתי
מוכר. היו אלה עמי-יעל אקסלרוד, דודו אהרן,
יורם ("ימור") נהרי ויורם נאמן. הם היו מנו-
תקים מן הזחלמים ומן העורף, לכודים בתוך
המערך המצרי. רחוקים היו מלהוות כוח לוחם.
עמי-יעל — המפקד הוותיק והנערץ, שלחם
מזה כמה שעות כדי לחלץ את אנשיו — היה
מוטל פצוע וחסר אונים. יורם נאמן נפצע
קשה מרסיס פגז ואיבד דם רב. דודו וימו
החליטו לחלץ את הפצוע ויהי מה. דודו
אהרון לא היה איש היחידה. הוא הגיע אליה
באקראי בעקבות אחיו חנוך. למעשה, לא
הכיר איש מן האנשים שנלחמו עמו עכשיו
על נפשם. אולם עתה היו הברדלים "מעמדיים"
שכאלה חשובים כקליפת השום.

דודו התרומם והחל רץ אל הפצועים כ-
שהוא חשוף בתוך ים האש. שערו ה"היפי"
הארוך התבדר ברוח הבוקר. שוב ושוב גרר
את הפצועים, מנסה לחלצם מזרחה. מעשרות
קנים נשתלחה לעברו אש צפופה. פתאום נש-
מעו שריקות מחרידה. ארבע פצצות מרגמה
נחתו בזו אחר זו בין הסיירים ההמומים,
וקיפדה את פתיל חיהם של עמי-יעל, יורם
נאמן ודודו אהרן. דודו וחנוך לא שבו עוד
לניו-יורק ולפילדלפיה.

שמעון מנואל